

## Motion till riksdagen 2024/25:1581

av **Magnus Berntsson (KD)**

# Inrättande av ett pris för att uppmärksamma och motarbeta byråkrati hos myndigheter

---

## Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättande av ett årligt byråkratipris och tillkännager detta för regeringen.

## Motivering

Sverige har ett starkt och effektivt myndighetsväsen som bidrar till en fungerande välfärdsstat och rättssäkerhet. Dock förekommer det fall där byråkratin inte tjänar sitt syfte utan snarare motverkar det – genom krångliga, otydliga eller motstridiga regler som skapar orimliga situationer för enskilda medborgare. Sådana fall underminerar förtroendet för det offentliga och leder till att människor känner sig överkörda av systemet. Detta kan handla om alltifrån långdragna processer som omöjliggör snabb hjälp till individer till komplexa regler som gör att enskilda hamnar mellan stolarna eller att olika myndigheter ger motstridiga besked.

Syftet med att inrätta ett årligt ”byråkratipris” är att uppmärksamma och belysa de mest absurda och orättfärdiga exemplen på hur byråkratin kan drabba enskilda människor. Genom att synliggöra dessa fall skapas ett tryck på förändring och förbättring av systemen. Priset ska fungera som en påminnelse om att myndigheterna alltid måste sätta medborgarens bästa i centrum och att regler ska vara tydliga, effektiva och rättvisa.

Liknande initiativ finns redan i andra länder och har visat sig vara effektiva verktyg för att skapa medvetenhet och driva igenom förändringar. I USA instiftades ”Golden Fleece Award” av senatoren William Proxmire 1975 för att belysa ineffektivitet och slöseri inom den offentliga sektorn. I Storbritannien finns exempel på ”Red Tape Awards”, som uppmärksammar överdriven byråkrati.

Enskilda medborgare, ombud och organisationer ges möjlighet att nominera fall till priset och en oberoende jury, som bör bestå av representanter från civilsamhället,

juridisk expertis och företrädare för medborgarrättsorganisationer, utser sedan årligen den mest anmärkningsvärda berättelsen om byråkrati som drabbat enskilda negativt.

Priset bör delas ut offentligt så att medborgare och media kan uppmärksammas på det vinnande fallet för att belysa problemet och dess konsekvenser. Regeringen bör årligen få en rapport om de nominerade fallen för att överväga förändringar i regelverket där problem har identifierats.

Priset kan få stor genomslagskraft i den allmänna debatten och på så sätt skapa en medvetenhet om de problem som finns inom byråkratin. Genom att specifika fall uppmärksammas ökar trycket på berörda myndigheter och regeringen att genomföra nödvändiga reformer. På längre sikt kan detta leda till en ökad rättssäkerhet och effektivitet i myndighetsutövningen, vilket gagnar både enskilda medborgare och samhället i stort.

För att Sverige ska fortsätta att vara ett land där förtroendet för myndigheterna är högt och där varje medborgare behandlas rättvist och effektivt är det av yttersta vikt att byråkratiska hinder identifieras och åtgärdas. Ett ”byråkratipris” är ett konkret och uppmärksammat sätt att åstadkomma detta, och jag föreslår därför att riksdagen beslutar att ett sådant pris ska inrättas.

*Magnus Berntsson (KD)*